

ЗАКОН

за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2018 г.

Чл. 1. /1/ Приема консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване по приходите и трансферите на обща сума **11 067 344,2 хил. лв.**, както следва:

ПОКАЗАТЕЛИ		Сума (хил. лв.)
I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО		11 067 344,2
1. Осигурителни приходи		6 517 626,3
1.1. Осигурителни вноски		6 517 626,3
2. Неданъчни приходи		55 692,5
2.1. Приходи и доходи от собственост		6 840,0
2.2. Глоби, санкции и наказателни лихви		22 600,0
2.3. Други приходи		26 252,5
3. Внесени ДДС и други данъци върху продажбите		-1 065,0
4. Получени трансфери от централния бюджет за държавното обществено осигуряване		308 781,1
5. Получени допълнителни трансфери от централния/държавния бюджет за покриване на недостига от средства		4 186 309,3

/2/ Приема консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване по разходите и трансферите на обща сума **11 067 344,2 хил. лв.** както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	11 067 344,2
1. Разходи	11 059 944,2
1.1. Пенсии	9 455 866,4
1.1.1. Пенсии за сметка на държавното обществено осигуряване	9 146 635,4
1.1.2. Пенсии за сметка на държавния бюджет	307 731,0
1.1.3. Капиталов трансфер за прехвърляне на пенсионни права към пенсионните схеми на ЕС, ЕЦБ и ЕИБ	1 500,0
1.2. Социални помощи и обезщетения	1 490 000,0
1.3. Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта	113 943,7
1.3.1. Разходи за персонал	62 688,8
1.3.2. Издръжка	44 490,0
1.3.3. Платени данъци, такси и административни санкции	550,0
1.3.4. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	127,4
1.3.5. Капиталови разходи	6 087,5
1.4. Отбрана и сигурност	134,1
2. Предоставени трансфери	7 400,0
2.1. На Министерството на труда и социалната политика за Агенцията за социално подпомагане, съгласно чл.11, ал.1, т.2, буква"в", чл.12, ал.1,т.4 и чл.13, ал.1, т.3 от Кодекса за социално осигуряване	3 150,0
2.2. На Министерството на труда и социалната политика за фонд "Условия на труд"	4 000,0
2.2.1. Мероприятия за предотвратяване на трудовите злоупотреки и професионалните болести, съгласно чл. 24, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване	3 000,0
2.2.2. За диагностика на професионалните болести, съгласно чл. 24, т. 4 от Кодекса за социално осигуряване	1 000,0
2.3. На Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията съгласно чл. 92, ал. 4 от НПОС	250,0

/3/ Приема дефицит /излишък/ и финансиране по бюджета на Държавното обществено осигуряване, както следва:

ДЕФИЦИТ /-/, ИЗЛИШЪК /+/-	-
ФИНАНСИРАНЕ	0,0
Погашения по дългосрочни заеми от банки и финансови институции от чужбина /-/-	0,0
Наличност в края на периода	0

Чл. 2. /1/ Приема бюджета на фонд "Пенсии" по приходите и трансферите
на обща сума **4 430 014,9** хил. лв., както следва:

1. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	4 430 014,9
1. Осигурителни приходи	4 403 364,8
1.1. Осигурителни вноски	4 403 364,8
2.3. Други приходи	26 000,0
4. Получени трансфери от централния бюджет за държавното обществено осигуряване	650,1

/2/ Приема бюджета на фонд "Пенсии" по разходите и трансферите
на обща сума **8 351 402,1** хил. лв., както следва:

1. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	8 351 402,1
1. Разходи	8 351 402,1
1.1. Пенсии	8 350 768,8
1.1.1. Пенсии за сметка на държавното обществено осигуряване	8 349 268,8
1.1.3. Капиталов трансфер за прехвърляне на пенсионни права към пенсионните схеми на ЕС, ЕЦБ и ЕИБ	1 500,0
1.2. Социални помощи и обезщетения	633,3

/3/ Приема дефицит /излишък/ по бюджета на фонд "Пенсии", както следва:

ДЕФИЦИТ /-, ИЗЛИШЪК +/	-3 921 387,2
-------------------------------	---------------------

Чл. 3. /1/ Приема бюджета на фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" по приходите и трансферите
на обща сума **676 166,6** хил. лв., както следва:

1. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	676 166,6
1. Осигурителни приходи	676 166,6
1.1. Осигурителни вноски	676 166,6

/2/ Приема бюджета на фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" по разходите и трансферите
на обща сума **757 776,8** хил. лв., както следва:

1. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	757 776,8
1. Разходи	757 776,8
1.1. Пенсии	757 774,8
1.1.1. Пенсии за сметка на държавното обществено осигуряване	757 774,8
1.2. Социални помощи и обезщетения	2,0

/3/ Приема дефицит /излишък/ по бюджета на фонд "Пенсии за лицата по чл. 69", както следва:

ДЕФИЦИТ /-, ИЗЛИШЪК +/	-81 610,2
-------------------------------	------------------

Чл. 4 /1/ Приема бюджета на фонд "Пенсии, несвързани с трудова дейност"
по приходите и трансферите на обща сума **307 731,0** хил. лв., както следва:

1. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	307 731,0
4. Получени трансфери от централния бюджет за държавното обществено осигуряване	307 731,0

/2/ Приема разходи и трансфери /субсидии, вноски/ между държавния бюджет и бюджета на фонд "Пенсии, несвързани с трудова дейност" на обща сума 307 745,1 хил. лв., както следва:

1. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	307 745,1
1. Разходи	307 745,1
1.1. Пенсии	307 731,0
1.1.2. Пенсии за сметка на държавния бюджет	307 731,0
1.2. Социални помощи и обезщетения	14,1

/3/ Приема дефицит /излишък/ по бюджета на фонд "Пенсии, несвързани с трудова дейност",
както следва:

ДЕФИЦИТ /-, ИЗЛИШЪК +/	-14,1
-------------------------------	--------------

Чл. 5. /1/ Приема бюджета на фонд "Трудова злополука и професионална болест"по приходите и трансферите на обща сума **186 999,6 хил. лв.**, както следва:

I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	186 999,6
1. Осигурителни приходи	186 999,6
1.1. Осигурителни вноски	186 999,6

/2/ Приема бюджета на фонд "Трудова злополука и професионална болест"по разходите и трансферите на обща сума **54 553,5 хил. лв.**, както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	54 553,5
1. Разходи	50 203,5
1.1. Пенсии	39 591,8
1.1.1. Пенсии за сметка на държавното обществено осигуряване	39 591,8
1.2. Социални помощи и обезщетения	10 611,7
2. Предоставени трансфери	4 350,0
2.1. На Министерството на труда и социалната политика за Агенцията за социално подпомагане, съгласно чл. 24, т. 5 от Кодекса за социално осигуряване	350,0
2.2. На Министерството на труда и социалната политика за фонд "Условия на труд"	4 000,0
2.2.1. Мероприятия за предотвратяване на трудовите злополуки и професионалните болести, съгласно чл. 24, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване	3 000,0
2.2.2. За диагностика на професионалните болести, съгласно чл. 24, т. 4 от Кодекса за социално осигуряване	1 000,0

/3/ Приема дефицит /излишък/ по бюджета на фонд "Трудова злополука и професионална болест",

както следва:

ДЕФИЦИТ /-, ИЗЛИШЪК +/-	132 446,1
--------------------------------	------------------

Чл. 6. /1/ Приема бюджета на фонд "Общо заболяване и майчинство" по приходите и трансферитена обща сума **979 978,2 хил. лв.**, както следва:

I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	979 978,2
1. Осигурителни приходи	979 978,2
1.1. Осигурителни вноски	979 978,2

/2/ Приема бюджета на фонд "Общо заболяване и майчинство" по разходите и трансферитена обща сума **1 085 166,5 хил. лв.**, както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	1 085 166,5
1. Разходи	1 082 366,5
1.2. Социални помощи и обезщетения	1 082 366,5
2. Предоставени трансфери	2 800,0
2.1. На Министерството на труда и социалната политика за Агенцията за социално подпомагане, съгласно чл. 26, т. 4 от Кодекса за социално осигуряване	2 800,0

/3/ Приема дефицит/ излишък/ по бюджета на фонд "Общо заболяване и майчинство",

както следва:

ДЕФИЦИТ /-, ИЗЛИШЪК +/-	-105 188,3
--------------------------------	-------------------

Чл. 7 /1/ Приема бюджета на фонд "Безработица" по приходите и трансферите
на обща сума **271 517,1** хил. лв., както следва:

1. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	271 517,1
1. Осигурителни приходи	271 117,1
1.1. Осигурителни вноски	271 117,1
4. Получени трансфери от централния бюджет за държавното обществено осигуряване	400,0

/2/ Приема бюджета на фонд "Безработица" по разходите и трансферите
на обща сума **396 372,4** хил. лв., както следва:

1. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	396 372,4
1. Разходи	396 372,4
1.2. Социални помощи и обезщетения	396 372,4

/3/ Приема дефицит/ излишък/ по бюджета на фонд "Безработица",
както следва:

ДЕФИЦИТ /-/, ИЗЛИШЪК +/-	-124 855,3
---------------------------------	-------------------

Чл. 8. /1/ Приема бюджета на Националния осигурителен институт по приходите и трансферите
на обща сума **4 214 936,8** хил. лв., както следва:

1. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	4 214 936,8
2. Неданъчни приходи	29 692,5
2.1. Приходи и доходи от собственост	6 840,0
2.2. Глоби, санкции и наказателни лихви	22 600,0
2.3. Други приходи	252,5
3. Внесени ДДС и други данъци върху продажбите	-1 065,0
5. Получени допълнителни трансфери от централния/държавния бюджет за покриване на недостига от средства	4 186 309,3

/2/ Приема бюджета на Националния осигурителен институт по разходите и трансферите
на обща сума **114 327,8** хил. лв., както следва:

1. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	114 327,8
1. Разходи	114 077,8
1.3. Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта	113 943,7
1.3.1. Разходи за персонал	62 688,8
1.3.2. Издръжка	44 490,0
1.3.3. Платени данъци, такси и административни санкции	550,0
1.3.4. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	127,4
1.3.5. Капиталови разходи	6 087,5
1.4. Отбрана и сигурност	134,1
2. Предоставени трансфери	250,0
2.3. На Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията съгласно чл. 92, ал. 4 от НПОС	250,0

/3/ Приема дефицит /излишък/ и финансиране по бюджета на Националния осигурителен институт,
както следва:

ДЕФИЦИТ /-/, ИЗЛИШЪК +/-	4 100 609,0
РАЗДЕЛ IV. ФИНАНСИРАНЕ	-4 100 609,0
Погашения по дългосрочни заеми от банки и финансови институции от чужбина /-/	0,0
Наличност в края на периода	4 100 609,0

Чл. 9. (1) Определят се следните размери на месечния осигурителен доход за 2018 г.:

1. минимален месечен размер на осигурителния доход през календарната година по основни икономически дейности и квалификационни групи професии съгласно приложение № 1;

2. минимален месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица - 510 лв.;

3. минимален месечен размер на осигурителния доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители - 480 лв.;

4. максимален месечен размер на осигурителния доход - 2600 лв.

Чл. 10. Определя се следният минимален размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване за 2018 г.:

1. от 1 януари до 30 юни - 200 лв.;

2. от 1 юли до 31 декември – 207,60 лв.

Чл. 11. Определя се процент по чл. 70, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване – 1,169 на сто.

Чл. 12. Определя се дневен минимален размер на обезщетението за безработица за 2018 г. – 9 лв. и дневен максимален размер на обезщетението за безработица за 2018 г. – 74,29 лв.

Чл. 13. Определя се размер на паричното обезщетение за отглеждане на малко дете по чл. 53, ал. 1 и 2 от Кодекса за социално осигуряване за 2018 г. - 380 лв.

Чл. 14. Определя се размер на еднократната помощ по чл. 13г от Кодекса за социално осигуряване при смърт на осигурено лице за 2018 г. - 540 лв.

Чл. 15. Определя се размерът на осигурителната вноска за фонд „Трудова злополука и професионална болест“ по групи основни икономически дейности за 2018 г. съгласно приложение № 2.

Чл. 16. (1) За 2018 г. не се внасят вноски за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“.

(2) Определя се максимален размер на гарантираните вземания по чл. 22, ал. 2 и чл. 23, ал. 2 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя за 2018 г. - 1300 лв.

(3) Определя се за приход в бюджета на Националния осигурителен институт 1,5 на сто от приходите на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ - за дейностите по чл. 13 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя.

(4) Приема бюджета на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ съгласно приложение № 3.

Чл. 17. Приема бюджета на Учителския пенсионен фонд за 2018 г. съгласно приложение № 4.

Чл. 18. Приема Консолидиран бюджет на всички администрирани от Националния осигурителен институт социалноосигурителни фондове съгласно Приложение № 5.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Надзорният съвет по предложение на управителя на Националния осигурителен институт (НОИ) одобрява необходимите промени по отделни параграфи на разходите, без да

се превишава общият им размер, одобрен с този закон, като това не се отнася за сумите за сметка на държавния бюджет, както и за разходи, извършвани от НОИ по силата на други нормативни актове и проекти извън Кодекса за социално осигуряване, които се финансират с трансфери, непредвидени в този закон, и които не водят до влошаване на баланса на държавното обществено осигуряване. Тези разходи се отчитат в бюджета на НОИ и с тях могат да бъдат превишени разходите по бюджета на НОИ.

(2) Паричните помощи за профилактика и рехабилитация, превеждани на бюджетните организации от бюджета на държавното обществено осигуряване, се отчитат като трансфери.

§ 2. За 2018 г. не се отчислява общ резерв на фондовете по чл. 18 от Кодекса за социално осигуряване.

§ 3 В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 45 от 2011 г.; изм., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г., бр. 1, 18, 27, 35, 53 и 107 от 2014 г. и бр. 12, 14, 22, 54, 61, 79, 95, 98 и 102 от 2015 г.; изм., бр. 62 и 105 от 2016 г., бр. 62 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 4а:

а) в ал. 3:

аа) в т. 1 думите „17,8 на сто“ се заменят с „19,8 на сто“ и думите „20,8 на сто“ се заменят с „22,8 на сто“;

бб) в т. 2 думите „12,8 на сто“ се заменят с „14,8 на сто“ и думите „15,8 на сто“ се заменят със „17,8 на сто“;

б) в ал. 6:

аа) точка 1 се изменя така:

„1. доходи от дейности на лицата съгласно последователността, посочена в чл. 4, ал. 1 и 10;“;

бб) създава се нова т. 2:

„2. доходи от обезщетения, изплащани по Кодекса на труда или по специални закони, върху които се дължат осигурителни вноски;“;

вв) досегашните т. 2 – 4 стават т. 3 – 5.

2. В чл. 5:

а) в ал. 1 изречение второ се заличава;

б) в ал. 2 изречение второ се заличава.

3. В чл. 6:

а) алинея 7 се изменя така:

„(7) Осигурителните вноски за Учителския пенсионен фонд са в размер 4,3 на сто и са изцяло за сметка на осигурителя. Вноските се внасят върху доходите, за които се дължат осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване, с изключение на чл. 9, ал. 3, т. 5, ал. 6 и 7.“

б) в ал. 12 думите „ал. 3 и 5“ се заменят с „ал. 3, 5 - 7“.

4. В чл. 6а, ал. 1 след думите „чл. 121, ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1 от Кодекса на труда“ се добавя „и чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 883/2004“.

5. В чл. 7:

- а) в ал. 4 след думите „Осигурителните вноски“ се добавя „по чл. 6, ал. 8“;
- б) в ал. 5 думата „заявяват“ се заменя с „могат да заявят“.

6. В чл. 9:

- а) в ал. 1, т. 1 след думите „чл. 4, ал. 1, т. 1“ се добавя „и 9“;
- б) алинея 6 се изменя така:

„(6) За осигурителен стаж при пенсиониране се зачита времето, през което са полагани грижи за лице с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане над 90 на сто, което постоянно се нуждае от чужда помощ. Стажът се зачита за едно от следните лица: съпруг (съпруга), родител (осиновител) или един от родителите на майката или бащата на лицето с увреждане. Осигурителен стаж се зачита, при условие че за това време лицето, полагало грижите, не е било осигурено и не е получавало лична пенсия. При пенсиониране, за периода, който се зачита за осигурителен стаж, се внасят осигурителни вноски в размера за фонд "Пенсии" върху минималната работна заплата към датата на отпускането на пенсия, които са за сметка на държавния бюджет.“

7. В чл. 36, ал. 1, т. 7 след думата „несъстоятелност“ се добавя „на осигурителите“ и думите „или ликвидация на осигурителите, както и за задължения към държавното обществено осигуряване на осигурители и самоосигуряващи се лица до 1000 лв., които не могат да бъдат събрани по реда на чл. 110, ал. 5“ се заличават.

8. В чл. 40, ал. 5 думите „70 на сто“ се заменят с „50 на сто“.

9. В чл. 42, ал. 2 се отменя.

10. В чл. 54а, ал. 1:

а) в основния текст думите „9 месеца през последните 15 месеца“ се заменят с „12 месеца през последните 18 месеца“;

б) т. 3 се изменя така:

„3. не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по този кодекс или по законодателството на друга държава, с изключение на лицата по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда.“

11. В чл. 54б:

а) в ал. 1 след думите „по-малко от минималния“ се добавя „и по-голямо от максималния“;

б) в ал. 2 след думата „Минималният“ се добавя „и максималният“;

в) в ал. 3:

аа) думите „чл. 325, т. 1 и 2, чл. 326 и 330 от Кодекса на труда“ се заменят с „чл. 325, т. 1 и 2, чл. 326, 330 и чл. 331 от Кодекса на труда“, а думите „чл. 105 и 107, ал. 1, т. 1 - 4 от Закона за държавния служител“ с „чл. 105, чл. 107, ал. 1, т. 1 - 4 и чл. 107а от Закона за държавния служител“;

бб) създава се изречение второ: „Обезщетение за срока и в размера по изречение първо получават и безработните лица, на които последното прекратено преди подаване на заявлението за отпускане на парично обезщетение за безработица правоотношение, по което са подлежали на осигуряване за безработица, е с продължителност по-малка от два месеца.“

12. В чл. 54в, ал. 1 се изменя така:

„(1) Паричните обезщетения за безработица се изплащат ежемесечно през месеца, следващ този, за който се дължат, за срок, определен според продължителността на осигурителния стаж, по време на който лицата са били осигурени за безработица, за времето след 31.12.2001 г., както следва:

Осигурителен стаж с осигуряване за безработица за времето след 31.12.2001 г. (години)	Срок на изплащане на обезщетението (месеци)
до 3 г.	4
от 3 г. 1 д. до 7 г.	6
от 7 г. 1 д. до 11 г.	8
от 11 г. 1 д. до 15 г.	10
над 15 г.	12

13. В чл. 54г, ал. 4 се изменя така:

„(4) Длъжностното лице по чл. 54ж, ал. 1 спира с разпореждане производството по отпускането или изплащането на обезщетението за безработица, когато има данни, които могат да доведат до издаване на разпореждане за отказ или прекратяване изплащането на обезщетението и/или е необходимо изясняване на осигурителен стаж и/или осигурителен доход при прилагане на разпоредбите на международни договори, по които Република България е страна.“.

14. В чл. 54д, ал. 5 думите „9 месеца“ се заменят с „12 месеца“.

15. В чл. 54к думите „чл. 33, т. 12“ се заменят с „чл. 33, ал. 5, т. 12“.

16. В чл. 69б:

а) в ал. 1 и ал. 2 думите „могат да се пенсионира, ако не са придобили право на пенсия по чл. 168 или когато са променили осигуряването си по чл. 4в и са“ се заменят с „придобиват право на пенсия при следните условия“.

б) в ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1 думата „навършили“ се заменя с „навършили са“.

в) в ал. 3 думите „чл. 68“ се заменят с „чл. 68, ал. 1“

г) алинея 4 се изменя така:

„(4) При прекратяване на трудовия договор на основание чл. 328, ал. 1, т. 1 и 2 от Кодекса на труда, лицата, които работят при условията на чл. 104, ал. 3 могат да се пенсионира, ако към датата на прекратяване на договора имат сбор от осигурителен стаж и възраст 90, от които 10 години осигурителен стаж, положен при условията на чл. 104, ал. 3 и навършена възраст 45 години и 4 месеца към 31 декември 2017 г. След 31 декември 2017 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на 50 години за мъжете и жените.“.

д) алинея 5 се изменя така:

„(5) Пенсия по ал. 1-4 се отпуска само ако лицата не са придобили право на пенсия по чл. 168 или ако са променили осигуряването си по чл. 4в.“

е) алинея 7 се изменя така:

„(7) Пенсия по ал. 1-4 се отпуска на лице, което не е придобило право на пенсия по чл. 168, ако едновременно със заявлението за отпускане на пенсия е подало и заявление за прехвърляне във фонд "Пенсии" на средствата от индивидуалната му партида в професионален пенсионен фонд. Заявлението за прехвърляне се подава чрез териториалното поделение на Националния осигурителен институт до съответното пенсионноосигурително дружество, управляващо фонда, в който лицето е осигурено. В 7-дневен срок от датата на постановяване на разпореждане за отпускане на пенсията териториалното поделение на Националния осигурителен институт изпраща заявлението на съответното дружество, освен ако до тази дата лицето не е променило осигуряването си по чл. 4в.“.

17. В чл. 69в, ал. 3 се създава изречение второ: „При представянето на данни за допълнително положен учителски осигурителен стаж след отпускането на пенсия по чл. 68, ал. 1 и 2, към която се изплаща добавка от Учителския пенсионен фонд, броят на месеците, от които е определена добавката, се увеличава с броя месеци след пенсионирането, за които има осигурителни вноски в същия фонд.“.

18. Член 70 се изменя така:

„Чл. 70. (1) Размерът на пенсията за осигурителен стаж и възраст се определя, като доходът, от който се изчислява пенсията, се умножи с процент за всяка година осигурителен стаж и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж. До 31.12.2016 г. процентът е със стойност 1,1. След тази дата той нараства от първо число на всяка следваща календарна година с процент, равен или по-голям от процента, определен по правилото на чл. 100, ал. 1, до достигане на стойност 1,5. Процентът по изречение първо се определя ежегодно със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година на базата на използваните при съставянето на бюджета прогнозни стойности за нарастването на осигурителния доход и за индекса на потребителските цени.

(2) За лицата, които са придобили право на пенсия по чл. 68, ал. 1 и 2 и продължават да работят след датата на придобиване на правото, без да им е отпусната лична пенсия, за всяка година осигурителен стаж след тази дата процентът е 3, а от 1 януари 2012 г. - 4, а за месеците осигурителен стаж - съответната пропорционална част от тези проценти. Процентът за всяка година осигурителен стаж след датата на придобиване на правото по чл. 68, ал. 1 и 2 се определя за действителен календарен осигурителен стаж, без превръщане, придобит след 31 декември 2006 г.

(3) Доходът, от който се изчислява пенсията, се определя, като средномесечният осигурителен доход за страната за 12 календарни месеца преди месеца на отпускане на пенсията се умножи по индивидуалния коефициент на лицето.

(4) За пенсиите, отпуснати с начална дата преди 1 януари 2019 г., индивидуалният коефициент се изчислява от осигурителния доход на лицето за период от три последователни години от последните 15 години осигурителен стаж до 1 януари 1997 г. по избор на лицето и от осигурителния му доход за периода след тази дата до датата на отпускане на пенсията. В случаите когато осигурителният доход на лицето до 1 януари 1997 г. е за период по-малък от три години, индивидуалният коефициент се изчислява от този доход. При определяне на индивидуалния коефициент на самоосигуряващо се лице се взема предвид доходът, върху който са внесени осигурителните вноски.

(5) За изчисляване на индивидуалния коефициент по ал. 4 се определят:

1. съотношението между средномесечния осигурителен доход на лицето за периода до 31 декември 1996 г., вкл., и средномесечната работна заплата за страната за същия период, обявена от Националния статистически институт;

2. съотношението между средномесечния осигурителен доход на лицето за периода след 31 декември 1996 г. и средномесечния осигурителен доход за страната за същия период.

(6) Индивидуалният коефициент по ал. 4 се изчислява, като всяко от съотношенията по ал. 5 се умножава съответно по броя на месеците, за които то е установено и сборът на получените произведения се разделя на общия брой на месеците, включени в двата периода. Когато лицата нямат осигурителен доход след 31 декември 1996 г., индивидуалният коефициент е равен на съотношението по ал. 5, т. 1, а когато осигурителният им доход е изцяло след тази дата, индивидуалният коефициент е равен на съотношението по ал. 5, т. 2.

(7) Съотношението по ал. 5, т. 2 за периодите след 01.01.2013 г. не може да надхвърля съотношението между максималния осигурителен доход, определен със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване, и средномесечния осигурителен доход за страната за същия период.

(8) За пенсиите, отпуснати с начална дата след 31 декември 2018 г., индивидуалният коефициент се изчислява от осигурителния доход на лицето за периодите след 31 декември 1996 г. до датата на отпускане на пенсията. Когато лицето няма осигурителен доход след 31 декември 1996 г., индивидуалният коефициент се изчислява по реда на ал. 5, т. 1 от осигурителния му доход за период от три последователни години от последните 15 години осигурителен стаж до 01.01.1997 г. по негов избор. В случаите когато осигурителният доход на лицето до 1 януари 1997 г. е за период по-малък от три години, индивидуалният коефициент се изчислява от този доход.

(9) Индивидуалният коефициент по ал. 8, изречение първо, се изчислява като сбора на месечните съотношения между осигурителния доход на лицето за месеца и средния осигурителен доход за страната за същия месец се раздели на сбора от съотношенията между броя на работните дни, за които се отнася осигурителния доход на лицето за съответния месец, и броя на работните дни през месеца - за всички месеци след 31 декември 1996 г., участващи при изчисляване на индивидуалния коефициент. Отработените часове от лицето се изчисляват пропорционално на законоустановеното работно време.

(10) Осигурителният доход, от който се изчислява индивидуалния коефициент на лице, родено след 31 декември 1959 година, се намалява, както следва:

1. при изчисляването на индивидуалния коефициент по ал. 4, осигурителният доход за месеците, през които лицето е осигурявано в универсален пенсионен фонд, се намалява, като от него се изважда доход, определен въз основа на коефициент, представляващ среднопретеглено съотношение за тези месеци между размерите на осигурителните вноски за универсален пенсионен фонд и за фонд "Пенсии" за трета категория труд, по ред определен с акт на Министерския съвет;

2. при изчисляването на индивидуалния коефициент по ал. 8, изречение първо, осигурителният доход за всеки месец, през който лицето е осигурявано в универсален пенсионен фонд, се намалява, като от него се изважда доход, определен въз основа на съотношението за съответния месец между размера на осигурителната вноска за универсалния пенсионен фонд и размера на вноската за фонд „Пенсии“ за трета категория труд.

(11) Осигурителният доход, от който се изчислява индивидуалния коефициент на лице, родено след 31 декември 1959 година, не се намалява когато към датата на постановяване на разпореждането за отпускане на пенсията лицето е с променено осигуряване по чл. 46. Когато към датата на постановяване на разпореждането за отпускане на пенсията лицето е възобновило осигуряването си в универсален пенсионен фонд по реда на чл. 124а, осигурителният доход не се намалява за месеците, през които лицето не е било осигурено в универсален пенсионен фонд и натрупаните средства от индивидуалната му партида са били прехвърлени в Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система. Осигурителният доход на лицето не се намалява след прехвърлянето на средствата му по чл. 129, ал. 15 във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“.

(12) Минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 се определя със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване.

(13) Размерът на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 3 не може да бъде по-малък от 85 на сто от минималния размер по ал. 12.

(14) Размерът на пенсията по чл. 68а се намалява с 0,4 на сто за всеки недостигащ на лицето месец до навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1.

(15) Размерът на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68а, чл. 69, чл. 69а, чл. 69б и чл. 69в, не може да бъде по-малък от минималния размер по ал. 12.

(16) При определяне на пенсия по международен договор, по който Република България е страна, се взема предвид осигурителният доход за осигурителния стаж, придобит по българското законодателство.

(17) Лицата могат да поискат преизчисляване на пенсията от осигурителния доход за друг тригодишен период преди 1 януари 1997 г. в 12-месечен срок от влизане в сила на разпореждането за отпускане на пенсията.“.

19. В чл. 75, ал. 4, т. 1-3 думите „по чл. 70, ал. 9“ се заменят с „по чл. 70, ал. 12“.

20. В чл. 76 думите „по чл. 70, ал. 2“ се заменят с „по чл. 70, ал. 3“.

21. Член 77 се изменя така:

„(77) За определяне размера на пенсиите за инвалидност поради общо заболяване, отпуснати с начална дата преди 1 януари 2019 г., индивидуалният коефициент се изчислява по реда на чл. 70, ал. 4 – 7, ал. 10, т. 1 и ал. 11, а за пенсиите, отпуснати с начална дата след 31 декември 2018 г. – по реда на чл. 70, ал. 8-9, ал. 10, т. 2 и ал. 11.“.

22. В чл. 79:

а) основният текст на ал. 1 се изменя така:

„(1) Размерът на пенсията за инвалидност поради трудова злополука или професионална болест се определя, като средномесечният осигурителен доход за страната по чл. 70, ал. 3 се умножи по индивидуалния коефициент, изчислен по реда на чл. 70, ал. 4 – 7, ал. 10, т. 1 и ал. 11- за пенсиите, отпуснати с начална дата до 1 януари 2019 г., а за пенсиите, отпуснати с начална дата след 31 декември 2018 г. – по реда на чл. 70, ал. 8-9, ал. 10, т. 2 и ал. 11, и по следните коефициенти:“;

б) в ал. 2 думите „процент, определен съгласно чл. 70, ал. 1“ се заменят с „процента на нарастване по чл. 70, ал. 1, изречение трето на процента за всяка година осигурителен стаж по чл. 70, ал. 1.“;

в) в ал. 3, т. 1-3 думите „по чл. 70, ал. 9“ се заменят с „по чл. 70, ал. 12“.

23. В чл. 81, ал. 2 думите „по чл. 70, ал. 9“ се заменят с „по чл. 70, ал. 12“.

24. В чл. 84, ал. 2 се създава изречение второ: „Когато починалият съпруг (съпруга) е получавал повече от една пенсия и едната от тях е социална пенсия за инвалидност, същата не се включва в сбора от пенсиите, от които се определя добавката.“.

25. В чл. 89а, ал. 1, изречение второ думите „6-месечния“ се заменят с „2-месечния“.

26. В чл. 94:

а) в ал. 1, изречение второ след думата „пенсиите“ се добавя „и добавките към тях“;

б) в ал. 3 след думите „Пенсия за инвалидност“ се добавя „и добавка за чужда помощ“.

в) създава се ал. 4:

„(4) Наследствена пенсия или добавка по чл. 84 се отпуска от датата, следваща датата на прекратяване на пенсията на наследодателя, ако заявлението е подадено в 2-месечен срок от датата на смъртта на наследодателя.“.

27. В чл. 95, ал. 1:

а) т. 2 се отменя;

б) в т. 4 накрая се поставя запетая и се добавя „и е по-неблагоприятната по размер“.

28. В чл. 96, ал. 1 се създава т. 5:

„5. когато пенсионерът не се яви за преосвидетелстване от органите на експертизата на работоспособността, след като е служебно повикан.“.

29. В чл. 97, ал. 3 думите „Спряната на основание чл. 95, ал. 1, т. 2 пенсия се възобновява от датата на спирането ѝ“ се заменят с „Прекратената на основание чл. 96, ал. 1, т. 5 пенсия се възстановява от датата на прекратяването ѝ“.

30. В чл. 98, ал. 2:

а) в изречение първо думата „неправилно“ се заменя с „неоснователно“;

б) в изречение второ след думите „от пенсията на пенсионера“ се добавя „или по реда на чл. 110, ал. 5, т. 1“.

31. В чл. 99, ал. 1, т. 1, б. „а“ думите „по чл. 70, ал. 14“ се заменят с „по чл. 70, ал. 17“.

32. В чл. 102:

а) в ал. 2 след думите „пенсия“ се добавя „след което полученият размер се осъвременява, преизчислява и индексира съобразно нормативната уредба, действаща след датата на отпускане на пенсията.“;

б) в ал. 6 думите „по чл. 70, ал. 13“ се заменят с „по чл. 70, ал. 14“.

33. В чл. 110 в основния текст на ал. 1 думите „на физическите лица или на юридическите лица“ се заменят с „на физическите лица, юридическите лица и/или осигурителите“.

34. В чл. 114:

а) в ал. 2, т. 1 думите „чл. 42, ал. 2“ се заличават.

б) в ал. 5, изречение първо думите „освен в случаите, когато могат да бъдат прихванати“ се заменят с „или чрез прихващане“.

35. В чл. 115, ал. 1, изречение второ думите „прекъсването на давността“ се заменят със „спирането или прекъсването на давността, освен в случаите, когато задължението е разсрочено или изпълнението е спряно по искане на длъжника“.

36. В чл. 343в, ал.1, т.1 думите „и/или“ се заменят с „или“.

§ 4. Определянето на правото, размера и срока на паричните обезщетения за безработица на лицата, чието осигуряване е прекратено преди 1 януари 2018 г., се извършва по досегашния ред.

§ 5. При изменение, преизчисляване, възобновяване или възстановяване на пенсиите, отпуснати с начална дата до 01.01.2019 г., индивидуалният коефициент се изчислява или определя съгласно действащите до 1 януари 2019 г. разпоредби.“.

§ 6. Параграф 53, ал. 2 от Преходните и заключителните разпоредби на закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (ДВ, бр. 61 от 2015 г.) се изменя така:

„(2) Пенсиите, отпуснати с начална дата до 31 декември на годината, в която процентът по чл. 70, ал. 1 достига 1,5, се преизчисляват ежегодно от 1 юли на всяка календарна година, следваща годината на отпускането на пенсията, със съответния процент по чл. 70, ал. 1, изречение четвърто. Преизчисленият размер се определя въз основа на дохода, от който е изчислена пенсията, след което се осъвременява, преизчислява и индексира, съобразно съответно приложимата нормативна уредба. Пенсиите за трудова злополука и професионална болест се преизчисляват ежегодно от 1 юли на всяка календарна година, като коефициентът по чл. 79, ал. 1, т. 1 - 3 се увеличава с процента на нарастване по чл. 70, ал. 1, изречение трето на процента за всяка година осигурителен стаж по чл. 70, ал. 1. В случай че преизчисленият размер на пенсията, в сравнение с размера ѝ преди преизчисляването, е увеличен с по-малко от процента на нарастване по чл. 70, ал. 1, изречение трето на процента за всяка година осигурителен стаж, преизчисленият размер се приравнява на размера, определен с този процент.

§ 7. Изпълнението на закона се възлага на Националния осигурителен институт.

§ 8. Законът влиза в сила от 1 януари 2018 г.